

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Znojmo, Pražská 80

Adresa: Pražská 80, 669 02 Znojmo

Identifikátor: 600 126 706

Termín konání komplexní inspekce: 3. - 5. dubna 2002

Čj.	127 105/02-11079
Signatura	kl6av104

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Šesti třídní mateřská škola, z toho jedna třída speciální pro děti s vadami řeči. Zřizovatelem je Město Znojmo. Mateřská škola využívá účelový pavilonový areál, který se nachází v sídlištní zástavbě nedaleko hlavní komunikace. Třídy jsou umístěné ve třech jednopatrových budovách, v jedné přízemní je školní jídelna s prádelnou, druhá přízemní je příležitostně využívána k pohybovým a k pracovním i manipulačním aktivitám. Součástí mateřské školy je prostorná, zastíněná a dobře udržovaná zahrada.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování a příprava vzdělávání

Základním materiálem, který škola pro plánování a přípravu vzdělávání dětí využívá je „Rámcový program pro předškolní vzdělávání“ Č.j. 14 132/01-22 doplněný dalšími materiály jak staršími, tak novějšími jako jsou „Program výchovné práce“ SPN 1983, „Šimon půjde do školy“, „Třída plná pohody“. Ředitelka zpracovává celoroční rámcový tematický plán výchovné práce, v němž si na každý měsíc stanovuje hlavní téma a týdenní podtémata s formulovanými cíli. Téma i podtémata jsou zaměřeny převážně pojmově a mají pouze motivační charakter. Učitelky do plánů zapracovávají svoji nabídkovou činnost, méně dílčí úkoly pro naplňování kompetencí. V plánování úkolů pro spontánní činnosti však učitelky neměly jasno, neboť je zaměřovaly s obsahem nebo s cíli řízených aktivit. Formální stránka plánování je vedena snahou přiblížit se osobnostně orientovanému modelu, ale realizace nového přístupu není v praxi ještě zcela pochopena.

Plánování vzdělávacích činností mělo průměrnou úroveň.

Podmínky vzdělávání

Personální zajištění výchovně vzdělávací činnosti školy je velmi dobré, vzdělání ředitelky i všech učitelek splňuje podmínky pedagogické i odborné způsobilosti. Navíc jedna učitelka absolvovala bakalářské studium speciální pedagogiky se zaměřením na logopedii a dále pokračuje v magisterském studiu. Další dvě učitelky mají kurz pro logopedické asistentky. Poznatky uplatňují při práci s dětmi.

Prostorové podmínky z hlediska práce s dětmi jsou velmi dobré, stejně jako vybavenost ve třídách. Rozmístění hraček i pomůcek a rozčlenění prostoru umožňuje dětem skupinovou i individuální činnost, a také je vhodně stimuluje k různým hrám. Ve většině tříd byla obnovena pracovní místa pro děti novými židlemi a stolky. Hračky a pomůcky jsou pořizovány promyšleně a účelně. Jejich inovace a doplňování je postupné, úměrné finančním možnostem. Mateřská škola má k dispozici místnost zařízenou tělovýchovným náradím a další místnost upravenou jako dílnu. Obojí průběžně využívají všechny děti. Prostory pro tyto aktivity jsou ve volném pavilonu, kde dříve byly další třídy mateřské školy. Interiér školy je vyzdoben pracemi dětí a působí příjemně. Školní zahrada, vzhledem ke stávajícímu dosti zastaralému vybavení a zařízení, neumožňuje plně rekreační a relaxační vyžití dětí.

Podmínky z hlediska psychohygieny nebyly v době inspekce příliš dobré. Nebyl dodržován doporučený interval mezi jídly, doba pobytu venku byla kratší než dvě hodiny. Nebyla také zohledněna individuální potřeba spánku a odpočinek byl respektován dle potřeby jednotlivců, spíše nahodile jen u dětí nejstarší věkové skupiny. Pitný režim na škole je zajištěn a byl velmi dobře realizován.

Podmínky vzdělávací činnosti školy byly souhrnně hodnoceny jako průměrné, přičemž personální a materiální jsou velmi dobré, psychohygienické podmínky byly pouze vyhovující.

Řízené a spontánní činnosti

V rámci těchto činností byly hodnoceny: organizace, formy a metody, motivace a hodnocení, interakce a komunikace.

Způsob práce při spontánních i řízených činnostech byl rozdílný. Záleželo na tom, jaké zvolily jednotlivé učitelky pedagogické vedení. Spontánní činnosti probíhaly většinou ráno, po příchodu dětí. Děti si mohly zvolit kamaráda i místo pro hru, měly volný přístup k hračkám i pomůckám. Mohly si vybrat z připravené nabídky činností, měly menší prostor pro rozvíjení her a někdy také málo času k jejich dokončení. Cíle činností byly většinou diferencovány, ale učitelky s nimi nepracovaly vždy příliš promyšleně. Jejich vstupy do her někdy nápady dětí rozvíjely a přispívaly tak k jejich obohacování, ale jindy jim svým častým napomínáním a poučováním hry zbytečně narušovaly. Také rozvoj dětského přirozeného pohybu nebyl ze strany učitelek příliš podporován a podněcován. Chyběla rozmanitější nabídka orientovaná na rozvoj individuálních schopností a zájmů dětí. V některých případech se ukončování dětských her podřizovalo dalším plánovaným řízeným činnostem. Řízené činnosti nabízené učitelkou se většinou uskutečňovaly ve stejném čase a tempu a děti ukázněně plnily zadané úkoly. V těchto případech však často chybělo jejich vnitřní zaujetí a aktivní zájem o nabízenou činnost. Ta vždy nevycházela z jejich prožitků a zkušeností. Do činností však děti nebyly nuceny. V některých třídách byly řízené činnosti kvalitně připravené, vyznačovaly se různorodostí metod a forem práce. Byly prováděny individuálně a skupinově a děti se do nich zapojovaly aktivně a se zájmem. Tento způsob práce podporoval rozvoj jejich fantazie a představivosti a odpovídal současným trendům v předškolním vzdělávání.

Ve speciální třídě pro děti s vadami řeči, v dobrém úmyslu a pod tíhou pocitu odpovědnosti učitelek zlepšit komunikační schopnosti u dětí, převládaly řízené činnosti. Nebyl dán prostor pro spontánní činnosti. Děti neměly možnost samostatně si vybrat místo pro hru, hračku i kamaráda a aktivity vycházející z jejich zájmu a potřeby. Učitelky nedokázaly reagovat na potřeby dětí a kompenzovat déletrvající soustředěné činnosti pohybovými či hrovými aktivitami. Výsledkem byly děti neklidné a nevyhrané. Nedostatkem v organizaci činností v této třídě byla neefektivní spolupráce dvou učitelek při přípravných cvičeních (gymnastika mluvidel, dechová cvičení, artikulační cvičení). Následkem toho došlo ke zkrácení doby určené pro individuální logopedickou péči a rozvoj komunikační dovednosti. V individuální logopedické péči nebyly respektovány hlavní zásady logopedické práce s dětmi (hlásky cvičit s nejmenší silou a námahou, nevyrážet je a nevytvářet je přehnanou silou, při vyvozování využívat hravou formu, přihlídnout k celé osobnosti dítěte – nepřetěžovat ho...).

Upevňování hygienických i zdořilostních návyků věnují učitelky náležitou pozornost, ale děti je nemají ještě dostatečně upevněné. Učitelky je k nim vedou, ale chybí jim větší důslednost při kontrole jejich dodržování. Estetika stolování byla vcelku dobrá. Lepší při obědě, než u svačiny, kdy děti neměly návyk používání prostírání ještě zažité. Při sebeobslužných činnostech byly děti většinou samostatné.

Učitelky kladly důraz zejména na vstupní motivaci, kterou prováděly ve všech třídách laskavým přijetím dětí. Motivace byla převážně vnější a slovní, zaměřená k naplánovaným aktivitám. Nevycházela z dětského zájmu a prožitků. Při vytváření a upevňování získaných dovedností a poznatků učitelky nedovedly věcně a konkrétně hodnotit výkony a projevy dětí. Hodnocení bylo převážně obecné a směřovalo ke všem dětem. Snahu a dílčí úspěchy dětí učitelky oceňovaly a pochvalou i povzbuzením posilovaly jejich sebedůvěru.

Interakce a komunikace v jednotlivých třídách byla ovlivněna způsobem organizace činností. Přesto probíhala většinou v příjemné atmosféře. Z projevů a chování dětí bylo zřejmé, že se v mateřské škole cítí dobře a spokojeně. Byly bezprostřední, rychle navazovaly kontakt, bez nesnází komunikovaly mezi sebou i s dospělými, dovedly sdělit svá přání a zdůvodnit svůj postoj a rozhodnutí. Otevřenost a dětská spontaneita nebyla učitelkami potlačována. Někdy však převážily jejich verbální projevy nad dětskými, ve snaze získat děti pro plánované činnosti.

Organizace, formy a metody byly hodnoceny jako průměrné, ve speciální třídě pouze vyhovující. Motivace a hodnocení mělo průměrnou úroveň, interakce a komunikace byly velmi dobré.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkově ČŠI hodnotí kvalitu vzdělávací činnosti jako průměrnou.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Ředitelka má zpracovaný „Dlouhodobý plán práce mateřské školy Pražská ve Znojmě“ Je ohraničen obdobím roku 1999 – 2002. Snaží se v něm postihnout záměr komplexního vzdělávání, který doplňuje evropským vzdělávacím projektem Sokrates-Comenius. Součástí plánu je „Dlouhodobý plán vybavení školy, údržby a oprav.“ Na něj navazuje „Roční pracovní plán školy pro školní rok 2001/2002, který pokračuje v zaměření, kopíruje cíle již stanovené a nepřináší výraznější návrhy na obohacení. K plánu je přiložena analýza výchovné práce, která je jen popisem a výčtem uskutečněných akcí a aktivit, neuvádí co se podařilo a co ne. Úkoly mají zpracovanou realizaci, která je spíše popisem toho co se dělá, než výhledem do budoucna. Plánování je v rovině chtění a představ, méně se dotýká kompetencí dětí a jejich konkrétních činností, není nijak diferencované. Přestože plánování je ještě nejasné, celý kolektiv hledá cestu ke změně plánování a přiblížení se k přijetí rámcového programu pro mateřské školy.

Plánování je na průměrné úrovni.

Organizování

Povinnosti všech pracovníků jsou dány v jejich pracovních náplních. Kompetence nejsou zcela promyšleny. V současné době ředitelka značnou část činností spojených s řízením školy provádí sama. Zástupkyně, která však nemá zkrácený úvazek přímé výchovné práce (příloha k nařízení vlády č.68/1997 Sb.), má sice určeny některé zodpovědnosti, ale vzhledem k náročnosti řízení u tak rozlehlého objektu je to nedostačující. Taktéž učitelky mají určeny zodpovědnosti za některé úseky, technického charakteru (knihovna, didaktické pomůcky atd.). Pravidla provozu a informace rodičům podává „Školní řád“. Chybí v něm informace blíže informující rodiče, které vyplývají z vyhlášky o mateřské škole. Pro zaměstnance je určen „Vnitřní řád“ školy v němž najdou své povinnosti zajišťující dobrý chod školy, včetně zodpovědnosti za určené úseky. Oba tyto dokumenty neobsahují práva ani rodičů, ani zaměstnanců. Rozložení pracovní doby učitelek nevede k efektivnějšímu pokrytí vzdělávacích činností. Chybí větší promyšlenost z hlediska potřeby dětí. Provoz začíná na všech pavilonech brzy a většina dětí se scházela později. V době inspekce, byl počet učitelek neúměrný

k nízkému počtu dětí (nutnost zajistit každý pavilon). Povinná dokumentace je vedena dle právních norem, nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce. Informační systém školy je funkční, jak ve vztahu k zaměstnancům školy, tak i ve vztahu k rodičům. Ředitelka využívá především osobních kontaktů, má stanovena pravidla k předávání informací na vymezeném místě, svolává porady a dle potřeby informuje i písemně. K tomuto účelu jsou využity i příležitostné aktivity rodičů a dětí. Ochrana důvěrných informací a osobních dat je zajištěna. Poradenskou činnost rodičům škola nabízí především v oblasti logopedické prevence a ve spolupráci s místním speciálním pedagogickým centrem. Dále zprostředkovává rodičům kontakt s pedagogicko psychologickou poradnou se kterou průběžně spolupracuje. Veřejnost je informovaná o životě školy dvakrát ročně prostřednictvím místního i regionálního tisku a prostřednictvím kabelové televize. Práce dětí jsou vystaveny ve vstupní hale Městského úřadu. Spolupráce s rodiči je velmi dobrá. Škola má registrované Sdružení rodičů při mateřské škole se kterým úzce spolupracuje. Pro rodiče pořádá ekologické vycházky, vystoupení k různým příležitostem, a také obesílá soutěže dětskými výtvarnými pracemi. V rámci programu školy, a také mimoškolních aktivit nabízí mateřská škola značné množství různých kroužků i když vzhledem k množství a nemocnosti učitelek není vždy pravidelná. Škola všechny zajišťuje vlastními pracovníci. Jak vyplývá z dotazníků rodiče se pochvalně vyjadřují o všech nabízených aktivitách a kladně hodnotí možnost logopedické péče.

Organizační uspořádání a informační systémy vzhledem k velikosti zařízení a jeho rozlehlosti je na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Vzhledem k velikosti školy je řídicí práce ředitelky založená na podrobné znalosti místních podmínek a stabilizovaném kolektivu pracovníků. Na škole převládá demokratický styl řízení, založený na důvěře k pracovníkům a na jejich plnění zadávaných úkolů. Ředitelka svým klidným a vstřícným vystupováním přispívá k bezkonfliktní atmosféře ve škole, podporuje pěkné mezilidské vztahy mezi zaměstnanci. Sama se dobře orientuje v současných trendech v předškolní výchově, ne vždy se jí daří tímto směrem ovlivnit všechny učitelky. Vytváří podmínky pro další vzdělávání učitelek, které vychází převážně z jejich osobního zájmu. Sebevzdělávání a studium odborné literatury u učitelek není příliš cílevědomé. Je orientováno na výchovné složky a ne na komplexní pojetí vzdělávání, což není v souladu se záměry školy. Důsledkem tohoto stavu je absence společného průběžného vyhodnocování vzdělávání dětí a širší diskuse o této oblasti na pedagogických radách. Ředitelka využívá k další stimulaci morální, ale také finanční ocenění učitelek. Pro možnost přiznání osobních příplatků a mimořádných odměn má vypracovaná a kolektivem pracovníků přijatá kritéria hodnocení.

Rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků má velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka kontrolní činnost plánuje a podle plánu provádí. Nemá oddělenou kontrolu od hospitační činnosti. Úkoly, které si stanovuje se vztahují k záměrům školy, ale nejsou rozlišené pro potřeby jednotlivých pracovníků. O kontrolní činnosti si ředitelka vede záznamy, které mají spíše popisný charakter a téměř nenaznačují opatření případných nedostatků. Přesto při kontrole prováděné v době inspekce hodnotila ředitelka učitelku kriticky, ale citlivě, využila její sebehodnocení a snažila se, aby hodnocení bylo motivující.

Rozsah a účinnost kontrolních mechanismů měly průměrnou úroveň.

Hodnocení podmínek vzdělávání

S přihlédnutím k velikosti a rozlehlosti předškolního zařízení a obtížností z toho plynoucích hodnotí ČŠI podmínky vzdělávání jako velmi dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní jídelna

V kuchyni, přípravkách i ve všech skladech je čistota a pořádek. Personální podmínky školní jídelny jsou velmi dobré. Materiálně technické podmínky jsou pouze vyhovující. Kuchyně má z větší části zastaralé zařízení, které je jen velmi pomalu doplňováno a obnovováno. Za provoz a bezchybný chod úseku školního stravování zodpovídá, v souladu s vnitřním řádem školy, vedoucí školní jídelny. Tato jídelna je zřízena jako součást mateřské školy a zabezpečuje stravování dětí mateřské školy, zaměstnanců, důchodců z řad učitelů, pracovníků prádelny a členek klubu „Maceška“. Má evidováno asi sto sedmdesát sedm strážníků a denně vaří průměrně sto obědů. Prostory stravovacího zařízení jsou umístěny v samostatném přízemním pavilonu spolu s prádelnou, kterou provozuje město Znojmo. Strava je převážena na vozících do výdejen jednotlivých tříd na tři samostatné pavilony. Kuchařky ji rozváží jen pod krytými ochozy, za každého počasí. Složitě převážení, velmi náročné na organizaci i čas, sťažuje práci kuchařek a ovlivňuje plynulý průběh činnosti a vytváří prostoje dětí. Rodiče mají možnost přihlásit dítě na celodenní stravování, nebo podle délky jeho pobytu v mateřské škole. Vedoucí jídelny společně s hlavní kuchařkou pravidelně připravují jídelníčky, které jsou veřejně přístupné. Při jejich sestavování dbají na zdravou výživu. Připravované jídlo je upravené a chutné. Jak vyplynulo z dotazníků pro rodiče, neměli připomínky ke kvalitě stravy. O celém stravování a způsobu platby jsou rodiče informováni. Mezi zaměstnanci kuchyně vládla vstřícná a příjemná atmosféra, založená na vzájemné spolupráci.

Školní jídelna vzhledem k materiálním podmínkám má průměrnou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 009/35/2000/při ke dni 1.9.2000 ze dne 17.7..2000
- Zřizovací listina ze dne 28.6.1999 ke dni 1.9.1999
- Výkaz o škole V1-01 k 30.9.2001 ze dne 26.9.2001
- Vnitřní řád školy, Školní řád;
- Kapacitní listina
- Výroční zpráva mateřské školy Pražská ve Znojmě
- Zápisy z pedagogických rad
- Záznamy z kontrolní činnosti, kritéria hodnocení
- Záznamy o dětech
- Přehledy docházek
- Evidence dětí – seznamy, Rozhodnutí o přijetí dětí do MŠ, evidenční listy
- Zmocnění

- Hospodářská dokumentace
- Dotazníky pro rodiče
- Dotazník pro ředitele školy před inspekcí
- Podací deník
- Proškolení BOZP ze dne 31.8.2001
- Požární kniha, Posouzení požárního nebezpečí, Požární řád
- Informace pro rodiče o stravování
- Informace o projektu Sokrates-Comenius

ZÁVĚR

Jak vyplývá z hodnocení jednotlivých oblastí. Úroveň vzdělávání je na škole průměrné úrovni. Podmínky pro vzdělávání jsou velmi dobré.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jana Vyhlíková	Jana Vyhlíková, v. r.
Členové týmu	Ludmila Kamenská	L. Kamenská, v. r.
Členové týmu	Mgr. Marie Koutná	Koutná, v. r.

V Hodoníně dne 15. dubna 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. 5. 2002

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Milena Zachová, ředitelka školy

Zachová M., v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy OŠKÚ Jihomoravského kraje	23. 5. 2002	138/2002
Zřizovatel Město Znojmo	23. 5. 2002	139/2002
Rada školy -		
OÚ RŠ Znojmo – na vědomí	23. 5. 2002	140/2002

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky byly podány